

Вибрані показники ділового клімату в 2007р. (за результатами опитувань керівників підприємств)

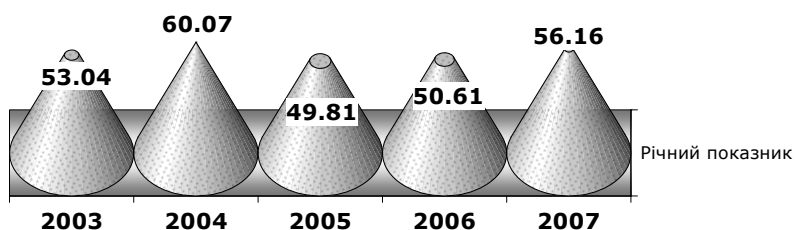
1. Річний показник проблемності ділового середовища

Річний показник проблемності ділового середовища обраховується як середня арифметична по таких ознаках:

- % підприємств, які вважають, що судова системи неспроможна забезпечити виконання комерційних угод та захистити особисту безпеку і безпеку господарських одиниць від злочинності.
- % підприємств, які свідчать про втручання держави у операційну діяльність;
- % підприємств, які вважають господарське законодавство незрозумілим та не передбачуваним;
- % часу менеджерів, витраченого на взаємодію із державними чиновниками.
- Загальний показник корупції (Загальний показник корупції обраховується як середня арифметична від % підприємств, які визнають сплату неофіційних платежів та % підприємств, які визнають важливість неформальних зв'язків із принаймні одним державним органом.)

Значення Річного показника проблемності ділового середовища змінюється в 1 (сприятливе середовище) до 100 (несприятливе середовище)

Графік 1. Річний показник проблемності ділового середовища

Значення РІЧНОГО ПОКАЗНИКА ПРОБЛЕМНОСТІ ДІЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА зросло з **50,61** у 2006р. до **56,16** у 2007р., що означає погіршення умов ведення бізнесу в країні.

Зміни проблем ділового середовища

	2005 до 2004	2006 до 2005	2007 до 2006
Корупція	-	+	+
Часовий податок	-	-	-
Недотримання прав власності	=	-	+
Непередбачуваність законів	-	=	+
Державне втручання	-	+	+

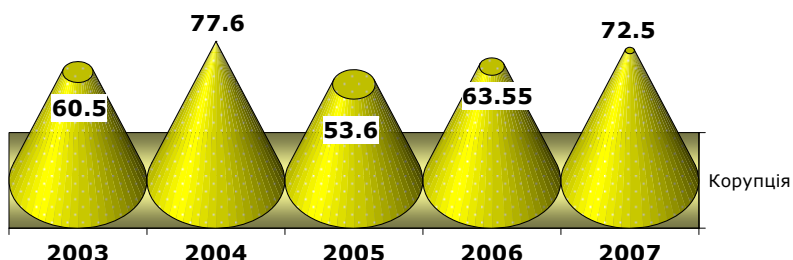
- — зменшення проблеми

= — без змін

+ — зростання проблеми

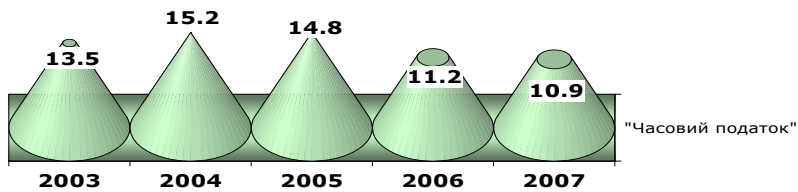
Це сталося внаслідок погіршення 4 з 5 його складових, лише 1 одна складова покращилася. Це набагато гірший результат, ніж за минулі два роки. Так, в 2005р. порівняно до 2004 р. покращились 4 з 5 показників. В 2006р. порівняно до 2005р. покращились 2 показника, 1 залишився без змін, а 2 показники погіршилися.

Графік 2. Загальний показник корупції

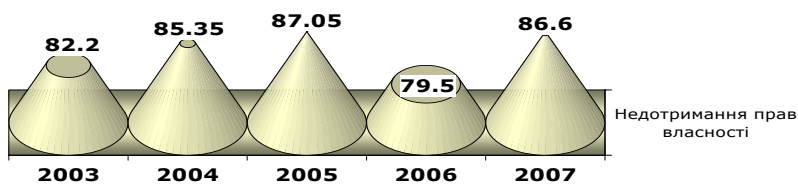

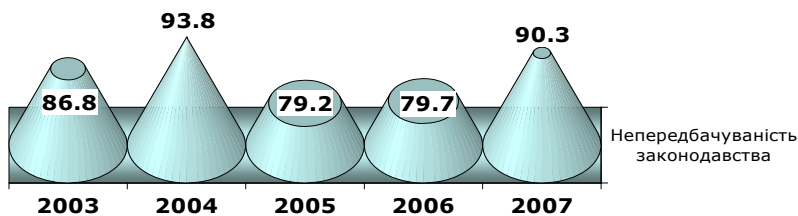
Графік 3. «Часовий податок», середня

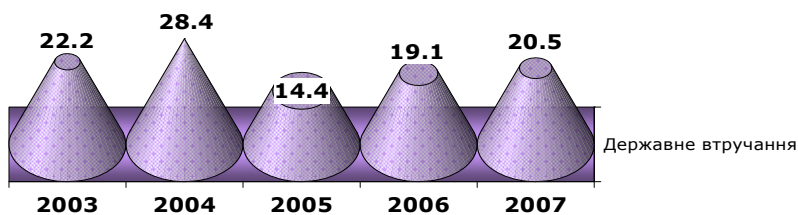
Графік 4. Права власності, узагальнений показник

Графік 5. Непередбачуваність законодавства, % респондентів

Графік 6. Державне втручання, % респондентів

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ВЛАСНОСТІ. В 2007 році менеджери вважають ділове середовище особливо небезпечним. Про це дуже яскраво свідчить різке зниження впевненості керівників підприємств в тому, що судова система забезпечить виконання комерційних угод. У 2007 році лише 13% респондентів дотримувалися такої думки. Для 2006 року відповідний показник становив 20,5%. Так само показник забезпечення особистої безпеки зазнав зниження до 13,7% порівняно з 23,7% у 2006 році. Відповідно в 2007 році, в середньому, 86,6% респондентів вважають, що судова система не спроможна забезпечити дотримання прав власності та особистої безпеки.

ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ ТА ЧІТКІСТЬ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТИВ. Тут спостерігається ситуація подібна до 2004 року. У 2007 році 90,3% респондентів вважають регуляторні акти непередбачуваними або нечіткими. Для порівняння протягом останніх двох років цей показник утримувався на позначці 79%.

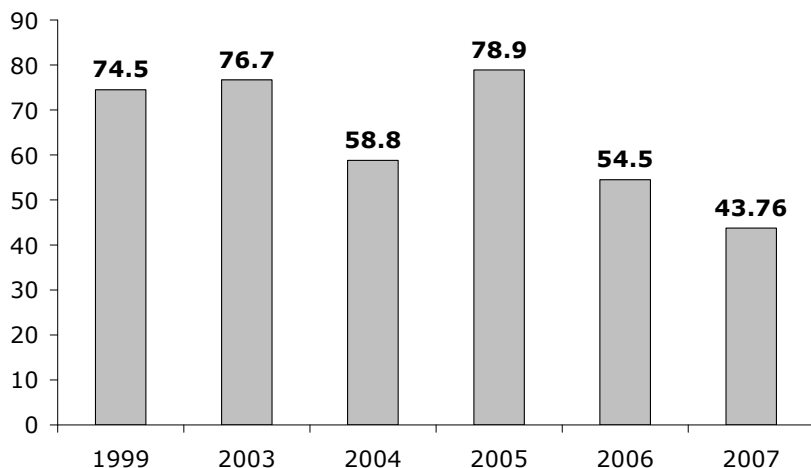
ПРЯМЕ ДЕРЖАВНЕ ВТРУЧАННЯ В ОПЕРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ. Пряме державне втручання в діяльність підприємств залишилося майже на тому ж самому рівні, що й минулого року. У 2007 році показник відсутності державного втручання склав 79,5% проти 80,9% у 2006 році. Таким чином державне втручання в українське ділове середовище можна назвати стабільним та відносно низьким.

2. Дотримання податкового законодавства

Під дотриманням податкового законодавства розуміється оцінка респондентами відсотку податків, які, наскільки вони знають, фактично сплачуються підприємством такого самого розміру у їхній галузі, порівняно із загальним обсягом податків до сплати, у випадку повного дотримання податкового законодавства.

Графік 7. Дотримання податкового законодавства, середня

За оцінками опитаних керівників підприємств продовжується зменшення дотримання податкового законодавства.

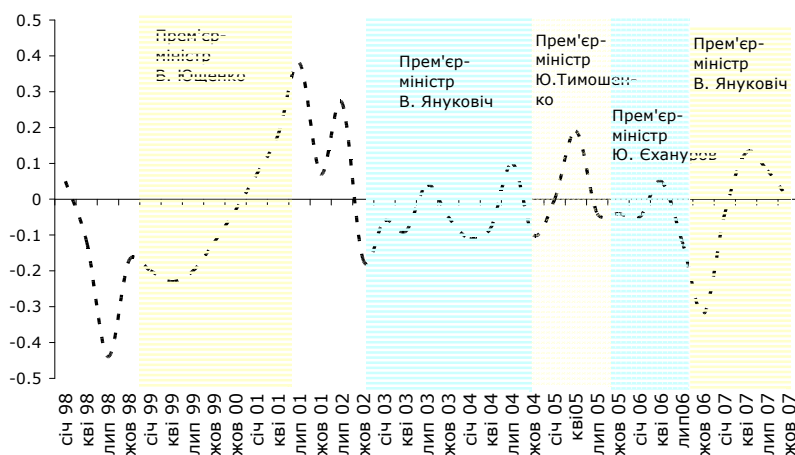
Середній рівень сплати податків зменшився: із 54,5% у 2006р. до 43,7% у 2007р. Для порівняння у 2005р. рівень сплати податків зріс до 78,9% після зменшення у 2004р.

Менеджери малих фірм інформують про нижчий рівень сплати податків, ніж великі та середні підприємства.

3. Очікувані зміни ділового клімату

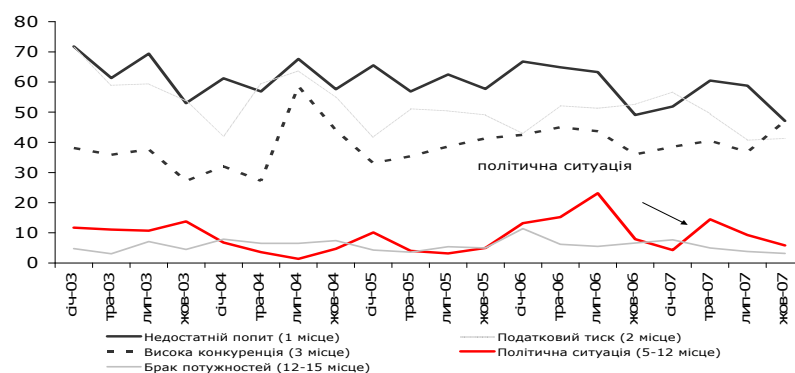
Респонденти щокварталу відповідають на питання «Як зміниться загальноекономічна ситуація та середовище з точки зору ведення бізнесу для Вашого підприємства протягом наступних 6-ти місяців?»

Графік 8. Індекс очікуваних змін ділового середовища

Очікування щодо змін ділового середовища, після покращення у квітні, в липні знову погіршилися. В жовтні ця тенденція продовжилася. Індекс очікуваних змін ділового середовища зменшився з 0,13 у квітні до 0,04 у липні та 0,00 у жовтні 2007р. На відміну від попередніх періодів, коли коливання індексу відбувалися за рахунок коливань тільки або «оптимістів», або «песимістів», зараз спостерігається зміни в обох групах. Зокрема в липні скоротилася частка менеджерів, що очікують позитивні зміни (з 28,5% до 22,8%) та зросла частка «песимістів» (з 15,5% до 18,7%). В жовтні частка «песимістів» практично не змінилась й становила 17,9%, а частка «оптимістів», тобто тих, хто очікує на покращення ділового середовища в наступні півроку, скоротилася до 16,7%.

Графік 9. Перешкоди зростання виробництва, % респ.

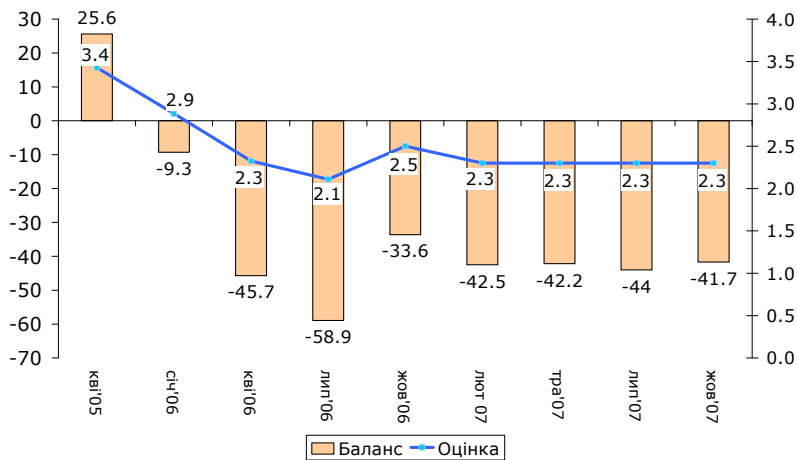

4. Оцінка дій Уряду

Респонденти щокварталу оцінювали діяльність Уряду за 5-ти бальною шкалою — 1, 2 – негативно, скоріше негативно, 3 – нейтрально, важко сказати, 4, 5 – скоріше позитивно, позитивно.

Графік 10. Оцінка дій Уряду, балансові %, середня

Протягом 2007 року оцінки дій Уряду були скоріше негативними.

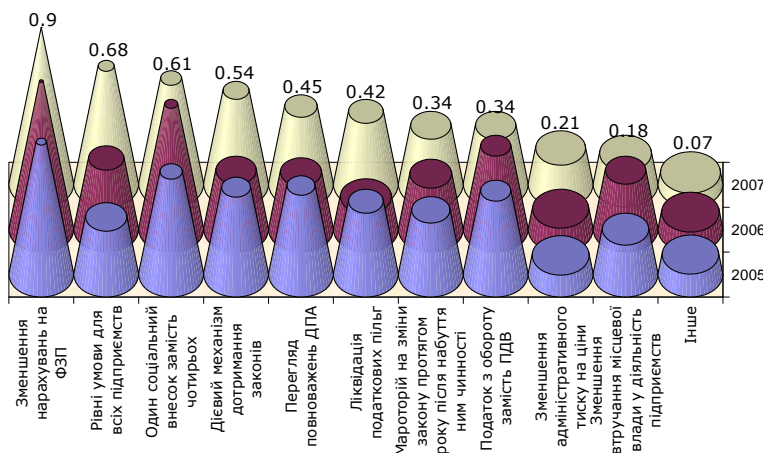
Частка респондентів, що негативно оцінювали економічну політику Уряду, перевищувала частку тих, хто мав позитивні оцінки більше, ніж на 40%.

Суттєвих змін в цій тенденції протягом року не спостерігалось. За 5-ти бальною шкалою в 2007 році оцінка урядової економічної політики становила 2,3.

5. Очікувані бізнесом реформи

Респонденти щороку оцінюють важливість тих чи інших заходів державної політики для ведення бізнесу на підприємстві.

Графік 11. Очікувані бізнесом реформи

В 2007 році найбільш очікувані реформи для покращення ведення бізнесу можна розподілити на дві групи:

По-перше, це заходи спрямовані на зменшення податкового навантаження, зокрема зменшення нарахування на фонд заробітної плати (ФЗП) (90,1% опитаних), створення єдиного соціального внеску (61,3% опитаних)

По-друге, це заходи спрямовані на створення якісних інституцій, зокрема для забезпечення рівних умов для всіх підприємств (68,4% опитаних) та створення дієвого механізму дотримання та виконання законів (53,8% опитаних)

За результатами кварталних опитувань Інституту економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту «Дослідження ділової думки». Опитування керівників підприємств у місті Києві та Київській, Львівській, Одеській, Харківській областях, що представляють, відповідно, Центр, Захід, Південь та Схід України, проводяться з 1996р. на основі панельної вибірки, що містить 300 підприємств, що представляють всі галузі обробної промисловості. Останнє опитування проведено з 25 жовтня по 15 листопада 2007р.